Dunaszekcsői Hírek

4. évf. V. szám 2025. május

Tartalom:

Helyi hírek..... 2-5. oldal

Zöld sarok..... 6. oldal

Mesélő ..... 6-8. oldal

Könyves sarok..... 8. oldal

Történelmi növények..... 9-10. oldal

Virágszirmok..... 10-11. oldal

Hangszín..... 11-12. oldal

Papírra vetve..... 12-15. oldal

Tévhitek ..... 14-16. oldal

Elérhetőségek:

-muvhaz.dszekcso@gmail.com

-Dunaszekcsői Művelődési Ház Facebook oldala

-7712 Dunaszekcső Kossuth Lajos u. 33.

- instagram

- weboldal:muvhazdszekcso.wixsite.com

Az újságot megjelentette Dunaszekcső Község Önkormányzata 150 példányban.

Szerkesztő: Mikoláné Kulutácz Tímea

Lektorálta: ifj. Galambosi László

Programajánló

2025. május 1. (csütörtök) 7.00 - Reggeli ébresztő a falu különböző területein

11:40 - Májusfa betáncolás - Templomtér

2025. május 10. (szombat) 20.00 - Four to Four és Blues Company koncert - Focipálya

2025. május 25. (vasárnap) 14.00 - Gyereknap - Művelődési Ház

2025.május 31. (szombat) 15.00 - Májusfa kitáncolás - Templomtér

+ Tavasz-záró táncdélután - Szabadtéri színpad

Ovis hírek

Április 1-jén solymász látogatott Óvodánkba, és ez nem áprilisi tréfa volt. Jótékonysági bálunk bevételéből ez volt az első program, amit finanszírozni tudtunk ovisainknak. A solymászbemutató egy természetismereti program, ezzel együtt nagy élmény is, hiszen a gyermekek testközelből ismerkedhetnek meg a héjával és a szirti sassal, mint ragadozó madarakkal, ezek jellemzőivel, életmódjukkal, a vadászathoz kapcsolódó „munkájukkal", látják őket repülni, a zsákmányra karmaikkal lecsapni, hallják a hangjukat, és megtapasztalhatják, hogy milyen okos, erős, gyors, ugyanakkor félénk állatok.

Április 7-10. között a Te szedd! országos szemétgyűjtési akcióba csatlakozott a falu lakossága, így gyermekeink is. Kesztyűkkel, zsákokkal felszerelkezve jártuk az utcákat, és sajnos találtunk is eldobott szemetet, amit összegyűjthettünk. Sétánk során beszélgettünk a környezetvédelem fontosságáról, és arról is, hogy mit tehetünk Földünk megóvása érdekében. Sok okos gondolat hangzott el a gyermekek szájából, amit érdemes lett volna a szemetet eldobáló embereknek hallani...

A hagyományokhoz híven idén is együtt díszítettük az iskolásokkal a falu tojásfáit Húsvét közeledtével, illetve részt vettünk a „Trachttag"-hoz kötődő műsorukon is a templomtéren. Ügyesen táncoltak, szépen felkészültek a másodikos gyermekek, tapssal jutalmaztuk őket.

Április 16-án voltunk az idei nevelési évben utolsó, Bóbita-bérletes színházi előadáson, Mohácson. A gyermekek az „A piros tojás legendája" című zenés mesejátékot tekinthették meg a Hahota Gyermekszínház előadásában.

Április legnagyobb ünnepe számunkra is a Húsvét volt. Meséket hallgathattak a gyermekek a témában, verseket tanultak, rajzoltak, festettek, díszítettek, nem maradt el a locsolkodás és a tojáskeresés sem, valamint a Húsvéti nyuszi is megérkezett az Óvodába, így mindenki finomságokkal térhetett haza, és kezdhette meg a szünetet.

Április hónap zárásaként a Bozsik program keretében Mohácsra utaztak az ügyes futballistáink, ahol más óvodákkal mérhették össze tudásukat a sportágban. Ügyesen szerepeltek, élményekkel tele tértek haza.

Iskolás hírek

Ákos Jánosné vers- és prózamondó verseny

Iskolánk legrégebbi hagyománya az évente, március elején megrendezésre kerülő Ákos Jánosné vers- és prózamondó verseny, melyet iskolánk egykori tanítója emlékének szenteltünk.

Ákos Jánosné, született Nemes Margit 1911. január 15-én született Dunaszekcsőn. 1931-ben szerzett tanítói oklevelet a pécsi tanítóképzőben. Egy évet dolgozott helyettes tanítóként Cseledobokán, majd állás nélkül maradt, s újra Dunaszekcsőre költözött. 1937-ben házasságot kötött Ákos Jánossal, aki a Dunaszekcső-szigeti tanyasi iskolában helyettes tanító volt a háború kezdetén. 1938-ban itt született meg első gyermekük, Margit, majd 1941-ben János fiuk. Férje bevonulása után Ákos Jánosné vette át ebben az iskolában a helyettes tanítói állást, majd itt történt tanítóvá történő kinevezése is. Ereje és elhivatottsága már ebben az időszakban is megmutatkozott: 40-50 fős osztályokban kellett helytállnia, miközben a háború miatt rá hárult a családfenntartás minden nehézsége is.

A háború után a házaspár Dunaszekcsőre került rendes tanítói kinevezéssel, harmadik gyermekük, Endre már itt született 1946-ban. Életüket ezután már Dunaszekcsőn élték le, s itt lettek a falu ikonikus alakjai. Az idősebb korosztályban ma is mindenkinek felderül az arca, ha bármikor szóba kerül mindenki Minca nénije – ahogy tanítványai, fiatalabb kollégái, a falu lakói nevezték. Minca néni valóban méltó volt erre a szeretetre és tiszteletre: munkáját példamutatóan végezte, állandóan képezte magát, szárnya alá vette a fiatalokat és segítette kollégái munkáját tanácsaival, tapasztalataival. Szigorú, de következetes és igazságos pedagógus volt, aki szívvel-lélekkel végezte munkáját. Tevékeny szerepet vállalt a falu életében, igazi néptanító volt, a szó legnemesebb értelmében. Munkája elismeréseként számos kitüntetést kapott. Iskolánkból ment nyugdíjba, de mint később kiderült, nyugdíjazása egyáltalán nem jelentette azt, hogy feladta az oktatást-nevelést, hiszen még sok évig segítette egykori munkahelyét, kollégáit munkájával, tudásával, tapasztalatával. Utolsó munkaviszonya 1989-ben, 78 évesen szűnt meg, s ez bizony mindent elmond munkabírásáról, elhivatottságáról, hivatástudatáról.

A boldog és nyugodt nyugdíjas éveket azonban csak rövid ideig élvezhette: súlyos betegség támadta meg, mely végül 83 éves korában elszólította szerettei köréből.

Nem mindennapi életének, személyiségének, tudásának és emberszeretetének köszönhetően a község lakói fájó szívvel búcsúztak tőle. Az iskolában dolgozó pedagógusok pedig 26 éve, 1999-ben azzal a szándékkal indították el ezt – a mára hagyománnyá váló – versenyt, hogy ezzel tisztelegjenek munkássága előtt, s így őrizzék meg emlékét a helyi fiatalok számára.

Mivel Minca néninek az éneklés is szívügye volt, férje pedig rajzot tanított,

kezdetben a versen és prózán kívül rajzzal és énekkel is nevezhettek diákjaink. Az évek múlásával a tanulói létszám csökkenése miatt ez utóbbi két műfajban már nem volt elég vállalkozó szellemű tehetséges jelentkező, így évek óta csak vers és próza kategóriában mérhetik össze tehetségüket a tanulók. A 2007/2008-as tanévtől a dunaszekcsői tanulók mellett sombereki társiskolánk diákjai is bekapcsolódtak a versengésbe.

E rangos megmérettetésre Ákos Jánosné gyermekei is meghívást kapnak, akik eddig még minden évben részt vettek a versenyen, erkölcsileg és anyagilag is támogatva az édesanyjuk tiszteletére rendezett rendezvényt. Szívesen mesélnek édesanyjuk életéről, arról, hogy hogyan hatotta át mindennapjaikat szüleik pedagógusléte, hivatástudata. Díszvendégként nagy szeretettel fogadjuk őket, virággal, s csekély ajándékkal köszönjük meg, hogy jelenlétükkel megtisztelik rendezvényünket.

Az idei évben a vers- és prózamondásra 34 tanuló jelentkezett a helyi és a sombereki iskolából. A megnyitó megemlékezés és a díszvendégek köszöntése után az alsó- és felső tagozatos tanulók ezután külön teremben, 2-2 fős zsűri előtt adhattak számot felkészültségükről. A zsűri igen nehéz helyzetben volt, mert – mint ahogy már megszoktuk, – a gyerekek idén is ragyogó teljesítménnyel bizonyították tehetségüket, saját és felkészítő tanáraik komoly munkáját, így a döntés nagyon nehéz volt.

A végleges eredmények megszületéséig a diákokat és kísérő tanáraikat, az érdeklődő szülőket, nagyszülőket és a díszvendégeket a már szintén hagyománnyá vált házi sóskiflivel és teával láttuk vendégül.

Az izgatott gyerekek nagy örömére végül a zsűri meghozta döntését. Minden tanuló emléklappal és egy szelet csokoládéval távozhatott, a legjobbakat pedig izgalmas könyvekkel és oklevéllel jutalmaztuk.

Eredmények:

Alsó tagozat: VERS:

1. Ferkov Boglárka Ilona 4. (Somberek)

2. Mózes Adél 3. (Dunaszekcső)

Wéber Lara 1. (Somberek)

3. Bogdán Hanna 1. (Dunaszekcső)

Heil Norbert 3. (Dunaszekcső)

PRÓZA:

1. Hock Maja 3. (Somberek)

Holocsi Boglárka 3. (Somberek)

2. Kriegler Csenge 4. (Dunaszekcső)

3. Pál Jázmin 4. (Somberek)

Felső tagozat: VERS:

1. Hoffmann Bálint 7. (Somberek)

2. Bihercz Rita 8. (Dunaszekcső)

Liszátz Zsófia 5. (Somberek)

3. Bogáncs René 6. (Dunaszekcső)

Kisztner Bendegúz 5. (Somberek)

PRÓZA:

1. Mutschler Adél 6. (Somberek)

Rendezvényünk idén is nagy sikert aratott, minden résztvevő tartalmas és eredményes délutánt töltött intézményünkben.

Megemlékezés a nemzeti ünnepről Dunaszekcsőn

Méltó módon ünnepeltük március 15-ét. A 6. osztály ünnepi megemlékezését vastapssal jutalmazták az iskolatársak és a tantestület. Felkészítő tanáruk: dr. Holczerné Tóth Melinda.

A délutáni megemlékezésen községünk lakói is megtekinthették az összeállítást.

Pénz7 Dunaszekcsőn

Az idei tanévben március 3-án indult el az eredetileg a Magyar Bankszövetség, a Pénziránytű Alapítvány és az Emberi Erőforrások Minisztériuma által létrehozott Pénz7 Pénzügyi és vállalkozói témahét, amelynek már iskolánkban is sokéves hagyománya van.

Több alkalommal rendeztünk már játékos vetélkedőket, garázsvásárokat, hoztunk létre saját terméket forgalmazó kis mintavállalkozásokat, de terveztünk már költségvetést és céglogókat is. Az idei tanévben a Pénz7 tematikájának megfelelően a kiberbiztonságra fókuszáltunk. Ebben iskolánk rendszergazdája, Szép Máté is segítségünkre volt: vállalta, hogy minden felső tagozatos osztálynak tanórát tart arról, hogyan kell megvédeni rendszereinket és adatainkat az illetéktelen hozzáféréstől.

A Pénz7 kísérőprogramjain is részt vettünk: a Pénzkód verseny első két online fordulóján indult a 7. osztály egy csapattal. Sajnos az országos első hat csapatba nem jutottak be, de így is örültünk az eredménynek, mert az 1232 induló csapatból a 39. helyen végeztek. A Digitális Szimat Kihíváson (amely egy 15 kérdésből álló kiberbiztonság témájú teszt) az egész felső tagozat részt vett. Tanulságos volt, hogy a nekünk könnyűnek tűnő teszt és a számunkra egyértelműnek tűnő válaszok a gyerekek számára mekkora fejtörést jelentettek, sok esetben pedig gondolkodás nélkül és teljes magabiztossággal választották a helytelen megoldást. Az iskolaépületben és parkunkban rendezett Pénzfutamon (QR-kódos csapatmunka pénzügyi feladatokkal) a felső tagozat mellett már a 3. és 4. osztály is részt vett. Immár másodszor neveztünk a K&H bank pénzügyi versenyére, idén egy 5., egy 7. és egy 8. osztályos csapat indult, melyekből kettő már a középdöntőbe is bejutott.

Tervezzük még az OTP mohácsi bankfiókjának meglátogatását.

Május

Zöld sarok - Dr. Acél Csaba rovata

Még kimondani is jó ennek a hónapnak a nevét, mert benne van mindaz az ígéret, aminek a beteljesedését annyira várjuk. A természet a legszebb fátyolos zöld ünneplőjét öltötte magára, aminek a virág díszei lassan lehullottak már, hogy helyet adjanak a belőlük sarjadó élet természgyermekének.

Ahogy a fák is tudják, hogy mikor nyíljanak, a költöző madarak is tudják, mikor kell megérkezniük, hiszen van dolguk bőven. A fészek rendbetétele az első, hiszen a korábban érkező, vagy a nálunk telelő madarakhoz képest késésben vannak, hiszen azok már javában költenek a fészkeikben.

Az örvösgalambok, a gólyák, a bíbicek után, a fecskék, a gyurgyalagok és a búbosbankák is megérkeztek, a korábbi énekes madarakkal együtt, csodás madárdal tölti ki a tavaszi hangulatot.

Májusi eső aranyat ér – szól a mondás, de az egyre jobban kiszáradó Kárpát medencében, az év bármelyik szakaszában az eső, vagy – tegyük hozzá, a sok hó is – aranyat ér. Persze csak akkor, ha nem „egy tételben”, özönvíz szerűen mos el mindent. Szokás mostanában a természetet kiszámíthatatlannak nevezni, de ha őszintén magunkba nézünk, akkor ez a jelző, az emberiségre igaz.

A természet csak azt reagálja le – mondhatni azzal büntet bennünket – amit elkövetünk ellene.

A májusi „hagyományok” közé tartoznak a fagyos szentek napjai, a Szervác, Pongrác, Bonifác, de a korábban beköszöntő tavaszi fagyok, már elvégezték azt a munkát, amit a három fura nevű szent szokott. A korábban virágzó barackosok, almafák, stb. alaposan megszenvedték az áprilisi fagyokat, nem hagytak munkát a valódi fagyos szenteknek.

A vadászatban a vetések őrzése megkezdődött, de a sertéspestis miatt – válogatás nélkül - kilőtt mindenféle korú és ivarú vaddisznó állomány már egyáltalán nem okoz akkora károkat, mint ahogy azt korábban tette.

Javában tart az őzbakok vadászidénye, de egyre nehezebbek a körülmények, a sárgán virágzó repcében szinte lehetetlen meglátni őket, de a szépen sarjadó kalászosokban is már nyakig „merülnek” a bakok. A türelmesebb vadászok nem ilyenkor próbálkoznak, hanem július végén, augusztus elején, az üzekedéskor, amikor jól láthatóak a bakok, és nem kell kockázatos lövéseket leadni.

Egy szép hagyomány is fűződik a vidéki május elsejékhez, mégpedig a szalagokkal feldíszített májusfa állítása a lányos házakhoz. A májusfa a természet újjászületésének, az ifjúság tavaszi szimbólumának a jelképe.

Jó érzés, hogy a vidéki emberek még őrzik ezt a szép hagyományt.

Hagyományból jövőt - 10 éves a Duna-Gyöngye Tánccsoport

A 2024-es évtől kezdve Dunaszekcsőn egy régi hagyományt elevenítünk fel a májusfa be- és kitáncolásával, amelyet számos környező településen ünnepelnek már hosszú évek óta.

Idén szeretnénk valami újat is létrehozni ennek a szép eseménynek a tiszteletére.

Május 31-én szombaton 15 órakor a májusfa kitáncolásával kezdünk a

Templomtéren, majd a Szabadtéri színpadon megrendezzük I. Tavasz-záró táncdélutánunkat, ami a Duna-Gyöngye Tánccsoport fennállásának 10 éves jubileuma lesz. Bemutatjuk régi és új táncainkat, régi és új népviseleteinket. Színpadra lépnek az „Apró lábacskák" is és meglepetéssel is készülünk.

Vendégszereplőnek meghívtuk a bátai tamburásokat, Mohácsról citerások érkeznek, valamint a templomtéri kitáncoláson és a délután zárásaként a Dunaszekcsői Fúvószenekar szolgáltatja a talpalávalót.

Az elmúlt 10 évhez rengeteg szép emlék kötődik. A sok nevetéssel és jó hangulatban telt, olykor nehézségekkel teli és kemény próbák mellett egy olyan szuper kis közösséggé formálódtunk, ami közös összefogással minden kezdeményezésben benne van. Nagyon örülünk annak, hogy annak ellenére, hogy a tagjaink közt folyamatos változások, cserélődések voltak, azért új tagjainkkal is fenn tudunk maradni, és a fiatalok révén bízunk benne, hogy tanulnak, fejlődnek, és még hosszú évtizedekig viszik tovább a tánc szeretetét, őrzik és ápolják hagyományainkat.

A 2000-es évek elején valahogy háttérbe szorult az addig régmúltra visszanyúló tánchagyomány Dunaszekcsőn, sajnos a felnőtt tánccsoport meg is szűnt. Pedig az idősebb generáció tagjai folyton azt sulykolták, hogy „ne hagyjátok abba, vigyétek tovább, mert a tánc egy olyan kincs, amit nem tudtok máshonnan megszerezni".

Ennek alkalmából rendeztünk március végén egy hagyományőrző délutánt, amelyre meghívtunk a régi szekcsői tánccsoportokba járó tagokat, vezetőket. Meséltek élményeikről, tapasztalataikról, még átélt humoros történeteikről is. Nagyon jó hangulatban telt az a néhány óra, mi pedig megvendégeltük őket egy kis süteménnyel, üdítővel. Tartalmas beszélgetésekkel zártuk, amelyekből rengeteget tanultunk.

Sándorné Veronka néni elmondta, hogy gyerekkorában majdnem mindenkinek volt otthon népviselete, tehát szinte beleszülettek a hagyományba, egész osztályok táncoltak. A nagyszülők gondoskodtak a ruhák elkészítéséről, rendbetételéről.

Minden helyi rendezvényen felléptek, amelyek nagyszámú nézőközönség előtt zajlottak. Május elsejéken és szüreti felvonulásokon mindig részt vettek, amelyek óriási élmények voltak és kiválóan összefogta a csapatot. A település a mohácsi ÁFÉSZ-hez tartozott, ami szponzorálta a tánccsoportot, így jutottak el a „Ki mit tud?"- ra és minősítésekre is. Meghívták őket Franciaországba, ahol óriási sikert arattak.

Heténiné Kati néni 1975-1994 között

foglalkozott a szekcsői néptáncosok oktatásával, népviseletek gyűjtésével, vezette a tánccsoportot. Azt a kedves történetet is elmesélte, hogy nem volt egyszerű megtartani a jókedvet, mert egyes nagymamák számára nem volt megfelelő unokájuk táncos párja. Ezért bevezette, hogy lány csak fiúpárral csatlakozhatott a csoporthoz. Elmentek egy bári bálba, ahol egy asztaltársaságnyi fiút toboroztak. Nem ismerték egymást, eleinte nem is akartak csatlakozni, de volt az az alkohol mennyiség, ami hatására igent mondtak. Így „csodák csodájára" minden lánynak lett táncospárja. Volt idő, amikor kb. 100 fő volt az összlétszám. Számos hazai és külföldi fellépésekre is eljutottak.

A programból jövő évtől kezdve a tervek szerint olyan hagyományt szeretnénk teremteni, ami egy egész délutános program keretében bemutatja nem csak a szekcsői, de a magyar kultúra legszebb és legérdekesebb fortélyait, hogy kiállítással, előadókkal, szereplőkkel, táncházzal mindenki számára elérhető legyen. Mert a szekcsői néptáncnak történelme van, amit nem szabad veszni hagyni!

Ennek apropójából jött az ötlet a 10 éves jubileumi táncdélutánra is. Bízunk benne, hogy május 31-én minél többen eljönnek és megtöltik ez alkalomból a Szabadtéri színpad nézőterét. Sok szeretettel várunk mindenkit!

Könyves sarok

Májusban a méhészeknél már kapható a friss idei méz. De mi is a méz? Sokan egyszerűen csak édesítőnek használják a teába, esetleg süteménybe. Pedig a méz ennél sokkal jelentősebb.

Az Országos Magyar Méhészeti Egyesület javaslatára április 30-án ünnepeljük a méhek napját. A méhek számunkra életbevágóan fontos munkát végeznek nem elsősorban a méz miatt, ezért védelmük rendkívül fontos. A méz tulajdonképpen munkájuk „melléktermé-ke", ami már az emberiség történetének hajnalán nagy tiszteletnek örvendett.

„Az édes nedűt több mint tízezer éve alkalmazzák az egész világon táplálékként és gyógyszerként. Ez a könyv mindazokhoz szól, akik tudni szeretnék, mivel magyarázható mai ismereteink szerint a méz gyógyhatása, amelyet évszázados megfigyelések, nemzedékről nemzedékre szálló tudás támaszt alá, és hogyan illeszthető a méhek ajándéka a korszerű táplálkozási mintában."

*A szerző, **Renate Frank**, ezekkel a gondolatokkal ajánlja az olvasók figyelmébe **„A csodálatos méz"** c. könyvét, amiben az érdeklődők számos gyógyító receptet és hasznos jó tanácsot találhatnak.*

A könyv a könyvtárból kölcsönözhető!

Schmidt Gabriella könyvtáros

A len

Történelmi növények - dr. Kovács Iván rovata

A len (Linum usitatissimum) az emberiség egyik legősibb kultúrnövénye, amelynek története szorosan összefonódik a civilizáció fejlődésével. Már az őskorban is használták a vadon növő len rostjait és magját, például zsinegek vagy kötelek készítésére. Régészeti leletek szerint több mint 34 ezer évvel ezelőtt a mai Grúzia területén már feldolgozták a lent. Az ókori Egyiptomban a lenvászon kiemelt szerepet kapott: a fáraók és a magas rangú személyek ruházatát, valamint a múmiák burkolatát is ebből készítették. Az egyiptomiak mellett az ókori görögök és rómaiak is nagyra értékelték a lent, amelyből ruházati cikkeket, köteleket és hálókat állítottak elő.

A középkorban a len termesztése és feldolgozása Európa-szerte elterjedt. A lenvászon a mindennapi élet alapvető textíliája volt, amelyet a paraszti és nemesi rétegek egyaránt használtak. A 19. században a napóleoni háborúk idején a kontinentális zárlat miatt a len termesztése új lendületet kapott, mivel a tengerentúli textilnyersanyagok behozatala korlátozottá vált. Ebben az időszakban Philipp de Girard találmánya, a len nedves fonásának szabadalmaztatása, forradalmasította a lenipart, és hozzájárult a modern textilipar fejlődéséhez.

A len nemcsak textilipari alapanyagként, hanem táplálkozási és gyógyászati célokra is fontos szerepet játszott. A lenmag gazdag omega-3 zsírsavakban, vitaminokban és ásványi anyagokban, amelyek hozzájárulnak az egészség megőrzéséhez. A lenmagolajat a koleszterinszint csökkentésére és a szív- és érrendszeri betegségek megelőzésére használják.

Napjainkban a len újra reneszánszát éli, különösen a fenntarthatóságra való

törekvés és a természetes anyagok iránti növekvő igény miatt. A lenvászon környezetbarát, tartós és légáteresztő tulajdonságai miatt népszerű választás a divatiparban és a lakberendezésben. Emellett a len termesztése kevésbé terheli a környezetet, mivel alacsony a műtrágya- és peszticidigénye.

A len fontos szerepet játszott a művészetben is, különösen a festészetben és a textilművészetben. A lenvászon az egyik leggyakrabban használt alapanyag a festők körében, mivel tartós, sima felületet biztosít, amely ideális a festékek számára. Az olajfestészet fejlődésével a lenvászon népszerűsége tovább nőtt, és a mai napig széles körben használják.

A textilművészetben a len szintén kiemelkedő helyet foglal el. A lenvászonból készült szövetek nemcsak praktikusak, hanem esztétikai értékkel is bírnak. A kézművesek és művészek gyakran használják a lent különféle textiltechnikákhoz, például hímzéshez, szöveshez vagy nyomtatáshoz.

A lenről is születtek mesék és legendák. Hans Christian Andersen híres meséje, „A len”, például egy len növény életútját követi végig, amely a természet szépségét és az élet körforgását szimbolizálja. A történetben a len boldogan növekszik, majd különböző

megpróbáltatásokon megy keresztül, míg végül vászonná, majd papírrá alakul. Andersen meséje mély filozófiai üzenetet hordoz az élet változásairól és az újjászületésről. Összességében a len történelmi jelentősége az emberiség számára kiemelkedő, hiszen nemcsak a mindennapi életben, hanem a kultúrában és az iparban is meghatározó szerepet játszott. A len tehát nemcsak a mindennapi életben, hanem a művészetekben is jelentős szerepet tölt be, és hozzájárul a kreatív kifejezés gazdagításához. Az ősidőktől napjainkig a len folyamatosan alkalmazkodott az emberi igényekhez, és ma is fontos helyet foglal el a fenntartható fejlődés iránti törekvésekben.

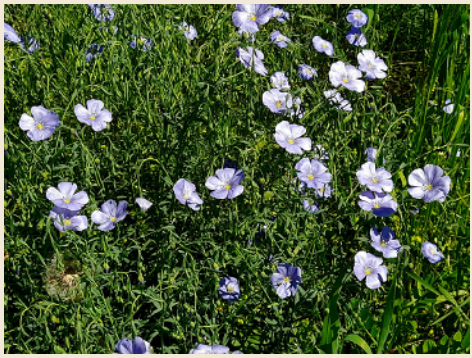

Virágszirmok - Treutz Éva rovata

Pillangók virága a kertben: Kerti pillangóvirág (COSMOS BIPINNATUS):

A krerti pillangóvirág, más néven sallangos pillangóvirág, az őszirózsa félék családjába tartozó egynyári növény.

Mexikóból származik, ám mivel dísznövényként sokfelé termesztik, így világszerte elterjedt.

Kedves és elmaradhatatlan színfoltja a napsütötte kerteknek és virágágyaknak, – falusi kert aligha képzelhető el nélküle, de természetesen dézsában is könnyen nevelhető.

Virágai nyár közepétől a fagyok beálltáig díszítenek, igen változatos színekben.

A pillangóvirág a talajjal szemben, nem támaszt nagy követelményeket – ha napos helyre ültetjük, akkor biztosan virágozni fog. Általánosságban elmondhatjuk, hogy jól alkalmazkodik a különböző kertészeti körülményekhez.

A szakirodalom többnyire jó szárazságtűrőként említi ezt a növényt, de a gyakorlatban ez nem feltétlen mindig működik. *Személyes tapasztalat alapján elmondhatom, hogy a rendszeres öntözést azért mindenképpen meghálálja.*

Magját május elején állandó helyére vethetjük, majd kelés után érdemes ritkítani a palántákat, vagy nagyobb tőtávolságra ültetni, mivel bokros növekedésű és viszonylag magas, 60-150 cm-es lesz a kifejlett növényünk. Mivel a méretéből adódóan dőlésre hajlamos, ajánlott szélvédettebb helyre ültetni, vagy támasztékot biztosítani a számára. Nagyobb csoportba ültetve mutat igazán jól.

A virágok szépsége és tartóssága miatt igazán népszerűnek mondható a hobbi kertészek körében, továbbá a pillangók és más rovarok számára is rendkívül vonzó ez a virág. Ha nem vágjuk le a virágait, akkor szerencsés esetben a kipotyogott magvakkal újravetheti magát és így hosszú időn keresztül felvidíthatjuk a környezetünket ezzel a kedves virággal.

Hangszín - Dunaszekcsői Fúvószenekar rovata

Zene és tánc – összekötő dallamok

Ahogy az előző évben, idén is felkérte a Duna-Gyöngye Tánccsoport a Májusfa be- és kitáncolásához a Dunaszekcsői Fúvószenekar tagjait. Örömmel vállaljuk el és teszünk eleget kéréseiknek, hiszünk a közösség összetartó erejében, valamint a hagyományos magyar népzene amúgy is mindig közel állt a szívünkhöz. Szívesen játszottuk el azokat akár az iskolás szüreti felvonuláson, akár a Lugio napok keretében megrendezésre került nemzetiségi esten. Idén a „Táncoslányok" felkértek minket a Tavasz-záró táncdélutánuk záró számaként is.

Számunkra egyfajta megtiszteltetés, amikor megkeresnek minket, és a Dunaszekcsői Fúvószenekar tagjaival külön is ki tudunk állni kisebb létszámban, hisz ekkor megmutathatjuk önállóan is a tudásunkat. Természetesen ez csak mellékes a nagy fúvószenekar mellett, ugyanis más felállásban, szaxofonokkal és harmonikákkal egy teljesen más műfajban bontakozhatunk ki.

Hasonló volt a helyzet akkor is, amikor a Dunaszekcsői Német Nemzetiségi Tánccsoport megalakult 2014-ben. Hermann József, „Szepi bácsi" abból az indíttatásból kereste meg ifjabb Galambosi Lászlót, hogy az új tánccsoport ne magnóra táncoljon, hanem élő zenére. „Szervezzünk egy zenekart nekik! Te megírhatnád a kottákat több szólamban, én hozom az embereket. Apád fújja klarinéttal, Bachmayer Ádám bácsi trombitával besegít a Hegedűs Zsoltinak, Kis- Gadó Csaba bácsi dobol, te fújnád a basszust, én pedig harmonikával játszom."

Első próbán nem igazán volt elképzelésük, ez hogy fog összeállni, de végül csak összejött. A próbák jól sikerültek, és fellépéseken is mindig megdicsérték a tánccsoport mellett a zenekart is, hisz nem sok tánccsoport mondhatja el magáról, hogy saját zenekara van. „Mit meg nem adnánk mi is, ha élő zenével kísérnének minket!" – kapták egyik tánccsoport vezetőjétől a dicséretet. Aztán kibővült létszámuk úgy, hogy Pál Krisztián baritonnal fújta a basszust, így ifjabb Galambosi László tenor szólamot játszott, Rácz Nikolett és Hegedűs Zsófia pedig trombitán az 1. és a 2. szólamhoz

csatlakozott. Később beszállt Alföldi Balázs is baritonnal.

Ezzel a zenekarral a német nemzetiségi tánccsoportot kísérve jártak többek közt Bárban, Bátaszéken, Bonyhádon, Székelyszabarban, a Pilisvörösvári Tánctalálkozón, a Mároki Lakodalmason és Kaposszekcsőn is, utóbbi kettőn még különálló produkciót is kértek tőlük. Ekkor választottak nevet is: Seetscher Sramli.

Ami igazából a kibővített hangszeresekkel már nem kifejezetten egy hagyományos sramlizenekar volt, sokkal inkább fúvós-kamara. Ifjabb Galambosi László így emlékszik vissza: „Az igazat megvallva, nekünk ez egy szép hobbi volt, amit szeretettel csináltunk, és szívünket-lelkünket beletettük azért, jó, hogy jó legyen. A heti 2 táncpróba (felnőtt- és gyermekcsoportos próba) mellett még extra próbákat is beiktattunk, amikor egy dunaszekcsői Német nemzetiségi délután utáni bálra készültünk. Közben nem gondoltunk arra, mennyi szabadidőt áldozunk fel, és a nagyzenekaros fellépésekkel együtt szinte minden nyári hétvégénket lefoglalta a zenélés, mert élveztük."

Ebből az okból kifolyólag, mivel a tagok felét fiatal gimnazista tanulók tették ki, később

sajnos többen lemondták, nem mindig tudták vállalni a feszített ütemű próbákat. 2016-ban az egyetemi tanulmányok megkezdése miatt ifjabb Galambosi László feladni kényszerült a zenekar szakmai vezetését, és átadta Alföldi Balázsnak.

Még néhány hónapig működőképes is volt ebben a felállásban, aztán Kis-Gadó Csaba betegsége miatt ez a zenekar, és a tánccsoport élőzenei kísérete megszűnt.

Annak ellenére, hogy a minden hétvégi fellépés és a rendszeres próbák komoly kihívások és nehézségek elé állította a zenekartagokat, úgy gondolom, jó szívvel emlékezhetünk vissza erre a kb. 3 évre és azért mindenki örömmel vett részt benne.

Bízunk benne, hogy a jelenlegi és a jövőbeli kisebb formációink és együttműködéseink hosszú éveken át fennmaradnak, és még sokszor szolgáltathatjuk zenéiket a szekcsői civil szervezetek részére..

Volt egyszer egy Kvízmesterünk....

Emlékezés Szödényi Istvánra

Szödényi István 1949. augusztus 20-án született Dunaszekcsőn. Utolsók között volt, akik még otthon születhettek.

1955-1963 között végezte általános iskolai tanulmányait, ami döntően meghatározta későbbi életét, hiszen tanára, Paréj Péter hatására nagyon megszerette a kémiát. Nyolcadik osztály után vegyészetet tanult Veszprémben a Vegyipari Technikumban. Albérletből albérletbe költözött, mert kollégiumi helyet nem kapott. Közben folytatta az általános iskolában elkezdődött szenvedélyét: rengeteget olvasott. Termelési gyakorlatát a MOFA-ban végezte, így miután végzett 1967-ben, ez lett az első munkahelye is. Hamarosan besorozták és a két év katonaság után visszatért első munkahelyére, a farostlemezgyárba. Ott ismerkedett meg 1970-ben feleségével,

akivel 1971-ben házasságot kötöttek.

1972-ben két fontos esemény is volt az életében: megszületett Klára lánya és munkahelyet váltott. Ettől kezdve a Vízműnél dolgozott, ahol szépen lépegetett felfelé a ranglétrán. Laborvezetőként ment nyugdíjba 2008-ban.

1974-ben megszületett Zsuzsanna lánya. Családja mindig az első helyen állt az életében.

Az olvasás melletti másik szenvedélye - a vetélkedők összeállítása és tartása - már fiatal korában kezdődött. Emlékszem, már az 1980-as évek elején számunkra, középiskolásoknak, kötelező volt a KISZ tagság. Bennünket, dunaszekcsői diákokat mindig irigyeltek, mert mi nem a középiskolában voltunk KISZ tagok, hanem itthon, Szekcsőn. Itt pedig akkoriban a KISZ tagság azt jelentette, hogy vetélkedőkre jártunk (nem mozgalmi-, hanem általános műveltség témakörökben), amit természetesen Szödényi Pityu tartott. Nagyon jó hangulatú, igazi közösségformáló, esték voltak ezek.

Pityu szívén viselte a balatoni tábor sorsát is. Rendszeres tagja volt a szezon eleji karbantartó társadalmi munkás brigádnak, részt vett a tábor építésében, szépítésében.

Közben elkezdődtek az Erdélyi Mária tanárnő által szervezett vándortáborok, ahol Pityu és felesége, Klári szintén állandó kísérők voltak. Nagyon sok szép közös élményben volt itt is részünk! Sokat jelentett a segítsége, hiszen a táborban jól jött egy férfi kísérő!

Mérföldkő volt az életében, amikor nyugdíjba ment, hiszen sok szabadideje lett. Ekkor már régóta volt számítógépe, lassan begyűrűzött az internet is az életünkbe, így már csak a kreativitásán múlott, hogy a vetélkedőkbe milyen érdekesebbnél érdekesebb, vagy viccesnél viccesebb kérdéseket csempész be. Egy ideig csak Mohácson a Polgári Olvasókörnek tartott izgalmas programokat, majd miután 2006. őszén Ratting Gábornéval átvettük a Községi Könyvtár vezetését, elkezdtük újra rendszeresen szervezni Szekcsőn is a vetélkedőket. Az elsőt a felső tagozatos gyerekeknek szerveztük.

2007. telén, ezt követte egy faluismereti vetélkedő, amin gyerekek-felnőttek közösen versenyeztek.

2009. januárjában indítottuk útjára a téli három fordulós megmérettetéseket, amelyeket 2024-ig rendszeresen megtartottunk. Olyan népszerűek lettek ezek az események, hogy már egy őszi „ráhangoló" fordulót is be kellett iktatnunk. Pityu nagy élvezettel készült ezekre az eseményekre.

Már hónapokkal előtte megkezdte az anyaggyűjtést, nemcsak az interneten, hanem könyvekből is.

Hihetetlen nagy tudással rendelkezett, amit folyamatosan bővített. Mindig izgatta, hogy hogyan lehet észrevétlenül „becsempészni" az ismereteket az emberek fejébe. Vetélkedők előtt mindig azt mondta: „Most jól kiszúrok velük! A végén lehet, hogy megvernek!" Természetesen a dolgok mindig jól sültek el, vidám estéket varázsolt nekünk. Az évek során nagyon értékes, aktív kis közösségek jöttek létre a vetélkedőknek köszönhetően.

A „szekcsői kvízmester” olyan népszerű lett, hogy számos környező településre hívták rendszeresen vetélkedőt tartani: Mohácsra, Görcsönydobokára, Somberekre, Bólyba, Bárba. Állandó résztvevője lett a Limes tábornak, a zenetábornak, az iskola programjainak. Mindenhova nagy lelkesedéssel, önzetlenül, mindenféle anyagi ellenszolgáltatás nélkül ment.

Pityu nagy lokálpatrióta volt, ezért nyugdíjas évei alatt egy óriási gyűjtőmunkába is belekezdett: elkezdte összegyűjteni a faluban fellelhető régi fotókat, ezeket beszkennelte, rendszerezte. Hatalmas értékmentő munkát végzett! A faluért végzett önzetlen munkáját az önkormányzat 2014-ben a „Dunaszekcsőért Emlékplakett”-tel köszönte meg.

Pityu nagy űrt hagyott maga mögött a falu életében. Olyan gyorsan elment, hogy meg sem tudtuk köszönni az értünk végzett sok munkáját.

Pityu! Köszönjük szépen! Nyugodj békében!

Schmidt Gabriella

Tév/hitek - ifj. Kulutácz Zoltán rovata

Halálos léggömbök siklanak az égen

Meglehetősen nehezen lehetne tagadni azt a megállapítást, hogy a háborúk jelentős technikai és tudományos újításokhoz vezettek az évezredek során. Elég ha a második világháborúra gondolunk, melynek közvetlen “terméke” volt nemcsak az atombomba vagy a radar, hanem a mai napig fellelhető szigetelő szalag vagy a mikrohullámú sütő.

Jó példa erre a japán hadsereg Fu-Go légballonja. A birodalmi hadsereg Kilencedik Technikai Kutató Intézete (vagy Noborito Kutató Intézet) még 1933-ban lett létrehozva azzal a kimondott céllal, hogy speciális fegyverek megteremtésén dolgozzon. Reikichi Tada hadnagy ennek a szervezetnek a keretein belül kezdte meg a léggömbre szerelt bombák fejlesztését. A léghajó harcászati használata ekkor már korántsem volt újkeletű ötlet, a Zeppelinek már az I. Világháborúban az égen siklottak és korai bombázók célját látták el, de a fegyver már 1917-ben elavultnak

számított, mivel sem sebességben, sem pedig manőverezési képességében nem vehette fel a versenyt a korabeli repülőgépekkel. A léghajó a huszas évek második felére nem volt más, mint egy elavuló érdekesség, s bár akadtak civil használatra épülő példányok, az egyre nagyobb hatótávolságú személyszállító repülők elterjedésével még a civil szektorból is hamar kiszorultak.

Miért fordított tehát energiát, időt és pénzt a Noborito léggömbökre? Tada elképzelése az volt, hogy könnyű és olcsó ballonokat tervezzen, melyek a légáramlatok segítségével jutnak el célpontjukig. Az általa tervezett 4 méter átmérőjű hidrogénnel töltött léggömb elméletben 110 kilométeres távolságra tudta volna elszállítani az időzítővel ellátott csomagját. Mivel azonban a japán fegyveres erőkön belül zajló hatalmi harcokból a hadsereg került ki győztesen, amely prioritásának az ázsiai kontinensen való hódítást látta, a projektet végül lelőtték és a forrásokat gyakorlatiasabb projektekbe irányították át.

1942 áprilisában azonban a háború során először amerikai bombázók érték el a japán szigeteket és bombázták Tokiót. Ennek hatására a Birodalmi Főparancsnokság azt az utasítást adta a Noboritonak, hogy fejlesszenek ki egy olyan nagyhatótávolságú fegyvert, amivel képesek lesznek elérni az amerikai partokat és megtorolni a támadást. Az intézet többféle elképzelést is megfontolt – ezek közé tartozott egy csak odaútra tervezett bombázórepülőgép, illetve egy tengeralatjáróról indítható kis hidroplán bevetése. A Yokosuka E14Y elérte Oregon államot és két bomba ledobása után sikeresen visszatért, ami megerősítette a Főparancsnokságot abban az álláspontjában, hogy lehetséges az amerikai területek bombázása. Ennek következtében vették elő a korábbi projektet és annak végrehajtásával azt a Sueki Kusaba vezérőrnagyot bízták meg, aki még az eredeti projekt során szolgált Tada részlegénél. A feladat rendkívül “egyszerű volt”, egy olcsó és könnyedén kialakítható légballon, amelynek hatótávolsága magasan felülmúlja az eredeti Fu-Go-ét. Az új ballon alapanyagát öt réteg washi papír alkotta, melyet növényi ragasztó tartott össze. A főparancsnokság többezer középiskolás lányt rendelt ki, hogy összeragasszák a papírrétegeket, a kész ballonokat pedig a Tokyoi Ryogoku szumócsarnokban fújták fel.

Az eredeti terv úgy nézett ki, hogy két speciálisan a célra átalakított tengeralattjáró ca. 1000 km-re megközelítette volna az Észak-Amerikai kontinenst és onnan engedik útjára az 5 kilogrammos gyújtóbombákat szállító ballonokat, melyek egy 10 órás időzítővel lettek ellátva. A cél minél több tűz kirobbantásával pánikot kelteni az ellenség hátországában és ezzel nyomást gyakorolni az amerikai politikai vezetésre. A ballonok ugyanakkor precíziós támadásokra alkalmatlanok voltak. Szintén problémát jelentett, hogy lehetetlen volt őket követni, illetve a támadások eredményéről meggyőződni.

Szintén vizsgálták annak lehetőségét, hogy olyan léggömböket építsenek amelyek közvetlenül Japánból felengedve érték volna el az Egyesült Államokat. A birodalmi meterológia Intézet kutatói arra a megállapításra jutottak, hogy egy télen felengedett 30 ezer és 35 ezer láb közötti magasságban szálló léggömb minimum 30, maximum 100 óra alatt érné el a kitűzött célt.

A japán hadsereg három zászlóaljat

állított fel mintegy háromezer fős állománnyal, amelyek az ország keleti partján alakították ki bázisaikat. A korai sikertelen kísérletek ellenére – a tengerészet saját ballonprojektje olyannyira csalódás volt, hogy az egész részleget beolvasztotta a hadsereg - folytatódott az összeszerelés és 1944 novemberére végre eljött az idő a támadásra. A Főparancsnokság ugyan tisztában volt azzal, hogy a téli és kora tavaszi hónapokra jellemző magas páratartalom, illetve csapadék mértéke csökkenti a gyújtóbombák hatékonyságát, azonban a folyamatos amerikai előrenyomulás nem adott lehetőséget a várakozásra. Novemberben mintegy 700 ballont indítottak útnak s ez a szám a következő hónapokban folyamatosan emelkedett, egészen áprilisig, amikor a nyersanyag hiány már ezeknek a kezdetleges szerkezeteknek az összerakását sem tette lehetővé.

A Fu-Go bombák a légáramlatok szeszélyének következtében meglehetősen szétszórodva közelítették meg az amerikai kontinest, Alaszkától kezdve Texason át Hawaiig gyakorlatilag minden állam felett felbukkantak, sőt néhány még a mexikói Sonoráig is eljutott. A novemberi első észlelések, illetve tűzesetek hatására az amerikai hadsereg több ezer katonát irányított át az esetleges tűzesetek megfékezésére, illetve repülőgépek tucatjai által készben, hogy lelőjék a ballonokat. Ez utóbbi azonban jóval nehezebb fealdatnak bizonyult, mivel a Fu-Go-k észlelésében gyakorlatilag teljesen bejelentésekre kellett hivatkozni, azok többsége pedig megbízhatatlannak bizonyult. Az újságok és rádiók emellett arra lettek kérve, hogy ne számoljanak be észlelésekről vagy támadásokról, hogy megelőzzék a pánikot. Ez valóban jól működött, ugyanakkor gyakorlatilag a megfigyelők bejelentésére korlátozta az elhárítást.

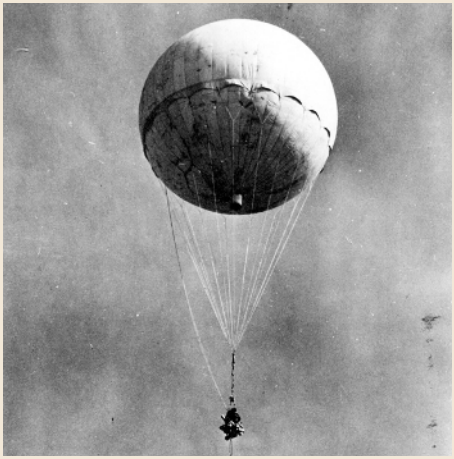

forrás: internet

1945 áprilisáig a japán hadsereg mintegy 9300 ballont indított útjára, ezek közül alig 300 maradványaira bukkantak Észak-Amerikában a többi soha nem érte el a kontinenst. Az akció mindössze minimális károkat okozott, a legtöbb ballon a nedves talajt érve tüzet sem fogott vagy hamar kialudt.

Ugyanakkor az oregoni Blyban egy piknikező csoport rátalált az egyik fel nem robban Fu-Go-ra, s vélhetően vizsgálgatni kezdték, mert a készülék felrobbant egy felnőtt és öt kiskorú gyermek életét követelve. Ez volt a japán támadássorozat egyetlen halálos áldozattal járó esete, viszont ez is bizonyítja, hogy a Fu-Go optimális esetben komoly rombolást hajthatott volna végre. A projekt egyértelműen kudarcot vallott, viszont a történelemben először sikerült egy interkontinentális támadóbombát létrehozni.

A következő erre a célra alkalmas eszköz az 1957-ben a Szovjetunió álltal megépített R-7 Semyorka interkontinentális ballisztikus rakéta lett. Elmondható tehát, hogy a japán hadsereg úttörő szerepet játszott ennek a fegyvernemnek a kialakításában – még ha nekik vajmi kevés hasznot is hozott.